

Curente și idei economice: economii dirijate și economii liberale

Schița lecției

1. Economii liberale
2. Economii dirijate

Economii liberale (sau capitaliste)

- se bazează pe liberul schimb și pe libera inițiativă
- statul doar asigură cadrul legislativ favorabil
- majoritatea mijloacelor de producție se află în proprietate privată
- productivitatea muncii este ridicată

Economii dirijate

- statele comuniste
 - economia dirijată reprezintă o trăsătură a statelor comuniste
 - economia se află sub control politic
 - intervenția statului în economie este totală -> are loc planificarea centralizată
 - libertatea și inițiativa individuală sunt îngrădite
 - statul deține toate mijloacele de producție
 - economia se bazează pe proprietatea de stat (exemplu: sovhozuri) sau pe cea comună (cooperatistă - exemplu: colhozuri)
 - productivitatea muncii este scăzută
- statele democratice
 - intervenția în economie este una limitată
 - intervenția statului poate fi directă (statul controlează creditele și rata dobânzilor, exercită presiuni asupra guvernelor străine pentru a susține expansiunea economică a firmelor private) sau indirectă (statul

- susține activitatea unor întreprinderi prin comenzile date)
- concepte și programe economice: neoliberalism, keynesianism, New Deal

Neoliberalismul presupune intervenția statului în mecanismele economice cu scopul de a corecta la timp anumite dezechilibre, fiind menținută libera concurență. Bazele neoliberalismului românesc au fost puse de Ștefan Zeletin, Vintilă Brătianu și Mihail Manoilescu.

Keynesianismul susține intervenția limitată a statului în economie, sprijinirea sectorului public, în detrimentul celui privat: descurajarea importurilor, controlul inflației ș.a.. Bazele acestui curent au fost puse de John Maynard Keynes.

New Deal a fost o serie de reforme inițiate de președintele american Franklin Delano Roosevelt în domeniile economic și social. În plan economic, New Deal viza trei domenii: bancar, industrial și agricol.